

MOJ DAN SVOBODE

Pred tridesetimi leti je bilo. Napočil je tisti lep dan, dan svobode, ki so ga ljudje sicer različno doživljali, a vsi prav vsi srečni, čeprav nekateri nekoliko prej kot drugi. Beograščani na primer že oktobra 1944. leta, Ljubljanci 9. maja 1945, nekateri pa po 15. maju, ko je bil razglašen konec druge svetovne vojne v Evropi.

Ob obletnicah se radi spomnimo pomembnih dni. Ta dan je prežet s srečo ljudstev vsega sveta. Zato smo sklenili, da bomo v vsaki letošnji številki povprašali enega naših občanov, kateri dan svobode je bil njegov in kako ga je doživel.

Prva se tega dne spominja Mici Alič iz Zg. Kašja 108.

Moj dan svobode je bil 9. maj, takrat, ko so v Ljubljano vkorakali naši borci. Že nekaj dni pred tem je v zraku viselo neko posebno vznemirjenje, občutek, da bo okupator vsak čas pobral šila in kopita in da bo z Nemčijo konec. Na sam predvečer sem šivala zastavo, barvala pa sem jo z neko staro barvo za pisanke. Zjutraj še nismo vedeli, da je to dan svo-

bode, a nastal je nekakšen mir, pa bili smo razburjeni, jaz kar preveč, tako da sem si po nogi polila razbeljeno mast. Devetletni sin in petletna hči sta me tolažila. Takrat smo zasilno stanovali pri Znuju v Kašju, v Gradovem „salonu“ pa smo imeli spravljeno pohištvo, ker je bila naša hiša blizu železniške postaje Zalog, ta pa je bila večkrat bombardirana. Medtem so mi prišli povedat, da so pri Gradu v gostilni že partizani. Odšla sem jih spravevat za moža in Rado Trošt me je obvestil, da je živ in zdrav v Novem mestu s posebno nalogo in naj ga nekaj dni še nikar ne pričakujem. To je bilo

S. Gerlica

veselja! Kadar je bilo hudo, smo jokali, sedaj, ob najlepšem dnevu pa smo tudi jokali. Po poti proti Zalogu se je vila dolga kolona voz in pešcev, ki so bili zelo utrujeni, a ob naši sreči tega niso kazali; to so bili naši partizani! Zadnjikrat sem jih videla leta 1943. Šli smo z njimi v Zalog, otroka sta upala, da bo morda med njimi tudi njihov oče, čeprav sem jim povedala, da pride kasneje. V Zalogu je govoril France Trošt. Vsi smo od sreče jokali. Potem smo poslušali radio o osvobajanju Ljubljane. Bila sem vsa iz sebe, leta in leta sem čakala tega dne, sedaj pa kar nisem mogla verjeti, da je konec ubijanja in drugega gorja. Malo nas je ostalo, enega brata so ustrelili 13. aprila 1943. leta v Mrzli dolini, drugega 18. novembra istega leta pri Jenkovi vili v Polju. Ustreljen je bil možev brat in njegova žena, pa še... Mož si je z begom rešil življenje in odšel v partizane. Koliko sem sama z otrokoma pretrpela, sedaj pa je bilo konec, konec grdega in začetek lepega, če niso to preskromne besede.

DEŽURNI 41-035

V naši občini se še vedno ustanavljajo osnovne organizacije ZSMS. V delovni skupnosti občine Moste-Polje je bila ustanovljena OO ZSMS 21. februarja 1975. Za predsednika osnovne organizacije je bila izvoljena Tatjana Primožič, za sekretarja pa Majda Ščuka. Osnovna organizacija ZSMS je bila ustanovljena tudi v Kliničnih bolnicah Polje, kjer je bil za predsednika OO izvoljen Bojan Vehovec.

V najkrajšem času pričakujemo ustanovitev osnovnih organizacij ZSMS v krajevnih skupnostih Moste in Polje, kjer zelo aktivno delujejo iniciativni odbori.

11. marca se je na svoji 2. seji sestel širši sestav komisije za idejno-politično delo, katere se je udeležilo 22 mladih. Stekde so priprave za dve akciji, in sicer za prepotrebno akcijo izobraževanja mladih v prvih letnikih gimnazije in šolskega centra tiska in papirja, ter v zvezi pozitivne idejno-političnega usposabljanja mladih preko javnih tribun. Obe akciji sta bili tudi kasneje zelo uspešno izvršeni: za dijake 1. letnikov gimnazije je bil izveden seminar v Zajčji dobri, na katerem so obravnavali vlogo in pomen naše organizacije, ter naloge mladih na vseh področjih družbenega delovanja. Javna tribuna z naslovom: „Razvoj delavskega gibanja“, je bila v pretni skupščinski dvorani. Udeležili so se je predstavniki OO ZSMS, člani vseh predsedstev pri OK ZSMS, ter člani komisije za idejno-politično delo.

Mestna konferenca ZSMS je bila ustanovljena 14. marca 1975. Ustanovne seje se je udeležila tudi naša 10-članska delegacija. Sprejeti so bili osnovni dokumenti za nadaljnje delo MK ZSMS, ter v njih upoštevane številne pripombe, katere smo sprejeli na 2. seji OK ZSMS Ljubljana Moste-Polje.

Na tej ustanovni konferenci sta razpravljala tudi naša delegata, in sicer o problematiki kulturnega življenja mladih v Ljubljani, ter o informiranju.

Politična šola za mlade osnovnih šol je bila zaključena in stekle so že nove

akcije na pripravah za sprejem učencev 7. razredov osnovnih šol v Zvezo socialistične mladine Slovenije. Člani predsedstva OK ZSMS in konference mladih v izobraževanju bodo do konca aprila obiskali vse osnovne šole (7. razrede) in predavali o zgodovini, razvoju in vlogi mladih v organizaciji ZSMS.

V Logatcu je v dneh 15. in 16. marca potekal 2-dnevni seminar osnovnih organizacij SAP o različnih aktualnih nalogah v naši družbi, ter seveda še posebej o vseh področjih delovanja mladih. Med drugimi sta na seminarju predavala tudi predstavniki in sekretar občinske konference ZSMS Ljubljana Moste-Polje.

Na letošnjem 2. rednem posvetu predstavnikov osnovnih organizacij ZSMS naše občine, se je v glavnem razpravljalo o sklepih 14. razširjene seje sekretariata republiške konference, ter o konkretnih rezultatih vseh osnovnih organizacij v smislu realizacije kongresnih sklepov. S tem v zvezi so mladi pokazali dovolj samokritike in sprejeli zaostrite odgovornosti v naprej. Posebej so se še dogovorili o nalogah pri urejanju družbene samozasčite v delovanju osnovnih organizacij. S tem v zvezi je bil tudi sprejet sklep o izdelavi poročil o pokongresni aktivnosti v vseh osnovnih organizacijah Zveze socialistične mladine Slovenije naše občine – sklep je bil narejen na osnovi izdelanega vprašalnika vsem osnovnim organizacijam in v celoti izvršen v izredno kratkem roku enega tedna s čimer se je kljub „drezanju“ nekaterih osnovnih organizacij pokazala velika sposobnost in pripravljenost vseh osnovnih organizacij za izvedbo kakršne koli akcije.

Na svoji 2. seji je predsedstvo OK ZSMS razpravljalo o aktualnih družbenopolitičnih dodatkih, kadrovskih zasedbah in o konceptu mladinskih pohodnih enot.

Komisija za SLO je prav tako v tem času zelo aktivna, saj so pred njo velike konkretne naloge, tako na pod-

ročju vključevanja mladih v komponento ljudske obrambe in družbene samozasčite, priprav na formiranje mladinske pohodne enote, ter seveda – pred nami so brigade... Komisija je imela v letošnjem letu že 3 seje.

V akciji ugotavljanja resnične aktivnosti mladih v vseh osnovnih organizacijah ZSMS naše občine smo se poslužili anketne metode spremljanje z obiski članov sekretariata OK ZSMS v vseh osnovnih organizacijah. Zaključki sicer še niso bili narejeni do roka oddaje tega prispevka v Našo skupnost, je pa vseeno opaziti nekaj problemov delovanja osnovne organizacije od katerih so: premajhno vključevanje mladih komunistov in mladih strokovnjakov v delovanje osnovne organizacije, ter že več let nerešen problem prostorov za zbiranje in finance, predvsem v krajevnih skupnostih. Ostalo sledi!

Eden od sklepov 2. seje OK ZSMS je bil tudi sklep o formiranju kadrovske komisije oz. referatov za kadrovska vprašanja v vseh OO ZSMS. Uresničitev tega sklepa smo prvič preverili na 1. seji kadrovske komisije na kateri je bila udeležba več kot zadovoljiva.

V letošnjih številnih zveznih in republiških delovnih akcijah bomo sodelovali, kot lani pa tudi tokrat pripravljamo posebno brigado za delovno akcijo SAVA 75. Lahko se pohvalimo, da smo verjetno eno od redkih občinskih konferenc, ki je kontinuirano delovala v smeri spremljanja aktivnosti in življenja brigadirjev z lanske akcije. To se nam sedaj še kako obrestuje, saj imamo že danes (!) pravzaprav formirano brigado, zaradi izrednega zanimanja pa pripravljamo še eno brigado. Računamo, da se bo letošnjih delovnih akcij udeležilo približno 250 mladih Moščanov.

Pohvalimo dejavnost mladih v Štepanškem naselju, ter njihovo samoiniciativo pri urejanju prostora in načrtovanju igrišča na Gmajni. Seveda je le njihova dejavnost najboljša spodbuda za stalno vključevanje mladih v osnovno organizacijo ZSMS, ki pri njih resnično ni kampanjska.

V
Dolskem –
izobrazba

Delo in uspehi so zrcalo naše aktivnosti ter sila, ki v naše vrste privablja tudi neorganizirano mladino. Naš cilj je organiziranje mladih v KS, njih izobraževanje in delo v duhu socialistične samoupravne politike ter s tem pravilno usmerjanje in pripravljanje mladincev za delo v KS SZDL in drugih DPO, razvijanje politične, kulture in družbenopolitične zavesti slehernega mladega delovnega človeka in občana – samoupravljavca.

Idejnopolitično usposabljanje in družbeno izobraževanje mladih v KS Dolsko poteka v obliki predavanj. Ciklus predavanj o družbenem samoupravljanju ter aktivnosti mladih smo pričeli v petek, 28. februarja 1975, s predavanjem – Samoupravljanje v KS. Proti pričakovanju se je predavanja udeležilo veliko mladih (25), predvsem srednješolcev, saj jim je to tudi v pomoč pri predmetu Samoupravljanja s temelji marksizma, katerega so letos uvedli v vse šole. Sašo Novak (predstavniki OO SZMS Dolsko, sicer pa študent politologije in prava) ter Franc Horvat (predsednik sveta KS diplomirani pravnik) sta mlade seznanila o razvoju in organiziranosti v KS, o delu njenih organov, o programu in problemih, ki tarejo občane, o odnosih, ki vladajo v KS, o pravicah in dolžnostih delovnih ljudi in občanov ter o uveljavljanju vedno širše družbene samoupravljaljske dolžnosti.

Po predavanju se je razvila živahna razprava, iz katere je vel duh po vedno večji dejavnosti in delovanju mladih v vseh organizacijah KS ter pripravljenosti sodelovati pri reševanju krajevnih problemov. Mladi so pokazali, da hočejo postati enakovredni družbenopolitični dejavnik v samoupravni socialistični družbi.

V razpravo sta posegla tudi predsednik zbora delegatov KS tovariš Škarja in predsednik delegacije KS tovariš Gradišek, ki sta v veliko zadovoljstvo mladih udeležila predavanja, ter pohvalila tako veliko in vsesplošno zainteresiranost in dejavnost mladinske organizacije, ki se v zadnem obdobju vse bolj vključuje v družbeno samoupravljanje in delo KS.

Iz ankete, ki smo jo izvedli po predavanju je razvidno zanimanje mladih ter želja po ustvarjanju in seveda nadaljevanje idejnopolitičnega izobraževanja, saj se vsi zavedamo, da bomo edino tako lahko dosegli svoje zastavljene cilje. Le tako bomo mladi usposobljeni za delo v OO ZSMS kot tudi za širšo družbeno samoupravljaljsko aktivnost.

Seveda pa naše delo ne sme biti uokvirjeno le v OO ZSMS, temveč hočemo svoje ideje prek delegatskih oblik širiti v vse občinske samoupravne interesne skupnosti ter v ostale samoupravne možnosti delovnih ljudi in občanov.

Vse te dejavnosti – tudi izobraževanje – pa so tesno povezane s finančnimi stroški, ki so naši največji še nerešeni problemi. Zavedamo se namreč, da bo le na trdni osnovi, ki naj nam bi jo omogočilo ustrezno urejeno financiranje (in prostori) v KS, lahko ustvarjali in izgrajevali osebnost mladega človeka v duhu samoupravnega socialističnega sistema.

MARTINA TRDIN

Mladi
v Jaršah

Mladinci Novih Jarš so dokaj potrpežljivi in z upanjem čakajo v svojem klubu, da bodo dobili novo igrišče. V klubu med tednom igrajo šah, poslušajo glasbo, imajo sestanke raznih sekcij in seje predsedstva. Radi pa bi se več ukvarjali s športom kot so se doslej, toda zaradi pomanjkanja prostora v šolski telovadnici in ker nimajo igrišča, zelo težko izvajajo kakršnekoli dejavnost. Krajevna skupnost Nove Jarše jim je veliko pomagala pri urejanju prostorov in nabavi potrebnih rekvizitov za športno dejavnost. Ukvarjajo se s košarko, toda zaradi pomanjkanja prostorov so rezultati slabi. Ekipa deklet košarkaric pa je razpadla, ker ni dobila prostora. Mladinci so zaprosili za prostor v telovadnici, vendar ga do sedaj niso dobili, češ da snazilka noče za njimi pospravljati in hišnik, da ne bo zaklepal vrat za njimi. Mladi upajo, da bodo dobili prostor, kajti pridobili so veliko novih članov, ki že čakajo na prve treninge. Tudi nogomet so igrali jarški mladinci v ligi, ki jo organizira TTKS. Do sedaj pa so imeli v tej ligi prijaveljno samo eno ekipo. Zaradi zanimanja drugih mladincev se dogovarjajo, da bi prijavi še eno ekipo.

Strelstvo je postalo problem, kajti mladi nimajo prostora, da bi se naprej vadili, čeprav imajo puške, ki jih jim je nabavila krajevna skupnost.

Mladi v Jaršah so ustanovili tudi elektro sekcijo. Delajo preprostejšie usmernike, sčasoma pa bi prišli na zahtevnejše področje – ojačevalce in radijske sprejemnike.

Pred kratkim so ustanovili sekcijo za informiranje, ki obvešča mladince o raznih sestankih predsedstva in sekcij. Mladi bi aktivneje delovali, če bi imeli prostor za rekreacijo in šport, na katerega čakajo že toliko let.

ANKICA MARJANOVIČ

PREDVIDENI RAZPORED LIKOVNIH RAZSTAV V
JELOVŠKOVI GALERIJ V LETU 1975

1. Likovna razstava del akademkega kiparja Sonje Tavčar-Skoberne in akademkega slikarja Sama Kovača (od 15. do 28. aprila)
2. Stane Jerm, akademski slikar (od 30. aprila do 14. maja)
3. Tomaž Kvas, akademski slikar (od 15. maja do 1. junija)
4. Jože Centa, akademski slikar, in Aladar Zahariaš, akademski kipar (od 5. do 22. junija)
5. IX. skupna razstava akademskih slikarjev in kiparjev občine Moste-Polje (od 26. junija do 22. julija)
6. Jože Trpin akademski slikar, in Leon Koporc, akademski slikar (od 24. julija do 10. avgusta)
7. Kiar Meško, akademski slikar (od 14. do 31. avgusta)
8. Ljubljanski samorastniki (od 4. do 21. septembra)
9. Amaterski slikarji in kiparji občine Moste-Polje (od 25. sept. do 12. oktobra)

SEMINAR

NOVIH KOMUNISTOV

Komisija za idejnopolitično izobraževanje komunistov pri občinski konferenci ŽKS Ljubljana-Polje je pričela z drugim krogom predavanj za novosprejete komuniste osnovnih organizacij. V prvem krogu so sodelovali predvsem sekretarji OOZK iz vseh osnovnih organizacij. Novi seminar je vsak teden enkrat in bo v dveh mesecih zajemal predvsem naslednji področji: statut, kongresne resolucije, zgodovino KPJ, temelje samoupravnega socialističnega sistema, družbeno ekonomske in politične odnose v SFRJ. Predavanja se bodo tikala tudi aktualnih odnosov v današnjem svetu s poudarkom na vlogi ZK, pomenu nevrščnosti, religije ter klerikalizma. Prvi dan pa je Drago Kopinič nanizal še drugo problematiko in natopila v zvezi z nalogami komunistov pri uresničevanju ciljev in ideje ZK.

VILKO SLUGA

PETO OBČINSKO TEKMOVANJE EKIP PRVE POMOČI
RDEČEGA KRIŽA IN CIVILNE ZAŠČITE

Uprava za ljudsko obrambo skupščine mesta Ljubljana, občinska organizacija Rdečega križa in svet za ljudsko obrambo občine Moste-Polje so razpisali peto občinsko tekmovalno ekip prve pomoči Rdečega križa in civilne zaščite. Tekmovanje bo 17. aprila 1975 ob 15. uri v osnovni šoli Jože Moškrič, Jarška cesta 34.

Ekipa, ki bodo tekmovali morajo predhodno izvesti program dopolnilnega usposabljanja, za kar se morajo ekipe iz delovnih organizacij prijavit na Delavsko univerzo Boris Kidrič, ekipe iz krajevnih skupnosti pa na upravo za ljudsko obrambo, Mačkova 1.

Organizatorji želijo, da bi bilo v letošnjem letu, ko proslavljamo 30. obletnico osvoboditve, tekmovalje še posebej množično, zato se naj prijavi čim več ekip.

Pokroviteljstvo nad tekmovaljem je prevzela Ljubljanska banka.